

Toelichtende brochure

Openbare jaarverantwoording over de bedrijfsvoering van zorgaanbieders

Overgangsrecht verslagjaar 2021

Van de artikelen 15 en 16 van de Wet toelating zorginstellingen
naar artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg

Inhoud

1. Introductie	4
2. Doelstelling openbare jaarverantwoording	6
2.1 Wat is een openbare jaarverantwoording?	6
2.2 Wat is het maatschappelijk belang van het openbaar maken van een jaarverantwoording?	6
2.3 De openbare jaarverantwoording wordt breed gebruikt	7
3. Doelgroep openbaarmakingsplicht	9
3.1 Uitgangspunt 'Transparant, tenzij'	9
3.2. Wie moeten zich over verslagjaar 2021 verantwoorden?	9
4. Gebeurtenissen gedurende het verslagjaar	10
5. Waaruit bestaat de openbare jaarverantwoording?	12
5.1 Algemeen	12
5.2 Financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie	12
5.3 Bij de financiële verantwoording te voegen informatie in het kader van de WNT	14
5.4 Andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van zorgaanbieders	15
5.5 Wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën van zorgaanbieders?	16
5.6 Geconsolideerde jaarverantwoording	18
6. Welke soort externe accountant voert het onderzoek van de financiële verantwoording uit?	22

7. Wijze van openbaarmaking	23
7.1 Wat is de uiterste termijn?	23
7.2 Op welke wijze wordt de jaarverantwoording openbaar gemaakt?	23
7.3 Wat heeft de zorgaanbieder nodig om in te loggen bij het digitale aanleverportaal DigiMV?	23
7.4 Hoe werkt het digitale aanleverportaal DigMV 3.0?	24
7.5 Hoe dient de zorgaanbieder een gecorrigeerde jaarverantwoording in via het DigiMV 3.0.?	25
8. Openbaar Landelijk Register Zorgaanbieders	26
8.1 Waar is de openbare jaarverantwoording voor eenieder in te zien en te downloaden?	26
8.2 Wat is het Landelijk Register Zorgaanbieders?	26
8.3 Wat doet het CIBG met de openbare jaarverantwoording?	26
9. Toezicht op het niet nakomen van de regels omtrent de openbare jaarverantwoording	28
9.1 De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)	28
9.2 De Inspectie SZW	29
9.3 Inkoopvoorwaarden zorgverzekeraars, Wlz-uitvoerders en DJI	29
9.4 Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants	29
9.5 Hoe kan een belanghebbende verzoeken tot handhaven?	30

1. Introductie

Deze brochure licht toe hoe de openbare jaarverantwoording over het boekjaar 2021 plaats vindt. Over het boekjaar 2021 blijft de doelgroep (wie er wel en niet moet verantwoorden) gelijk en blijft ook de informatie die moet worden openbaar gemaakt gelijk aan de Regeling verslaggeving WTZi evenals de wijze waarop de openbaarmaking van deze informatie kan plaatsvinden.

Toch gaat er iets veranderen. Op 9 juni 2020 heeft de Eerste Kamer der Staten-Generaal namelijk de Aanpassingswet Wet toetreding zorgaanbieders (hierna: AWtza) aangenomen. De AWtza treedt inwerking per 1 januari 2022, maar heeft ook enkele gevolgen die raken aan de financiële en bedrijfsmatige gegevens over boekjaar 2021. Voor de gegevens over het boekjaar 2021 heeft dit als gevolg dat de antwoorden op de gehele vragenlijst openbaar worden daar waar eerder bepaalde gegevens niet openbaar waren. Daarnaast zijn er veranderingen in hoe u vanaf 1 januari 2022 uitstel kunt vragen voor het tijdig openbaar maken en hoe het toezicht op de inhoud en tijdige openbaarmaking van de jaarverantwoording is geregeld. Die veranderingen kunt u vinden in de hoofdstukken 7 (wijze van openbaarmaking) en 9 (toezicht op het niet nakomen van de regels omtrent de openbare jaarverantwoording) van deze toelichtende brochure.

De inwerkingtreding van de AWtza per 1 januari 2022 heeft voor wie openbare jaarverantwoording over het boekjaar 2022 moet gaan afleggen en welke verantwoording moet worden afgelegd wel de nodige veranderingen. Ruim voor 1 januari 2022 volgt daar meer informatie over. Daarmee wordt boekjaar 2021 een overgangsjaar.

In deze toelichtende brochure wordt ingegaan op de regels die gelden in het overgangsjaar 2021. Deze brochure geldt voor zorgaanbieders als bedoeld in artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg (hierna: Wmg).¹ Daartoe worden ook die jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen (kinderbeschermingsmaatregel of jeugdreclassering) en Veilig Thuis-organisaties gerekend die als onderdeel van hun activiteiten ook zorg verlenen in het kader van de Wmg.²

- ¹ Met zorgaanbieder wordt een zorgaanbieder als bedoeld in de Wmg bedoeld, met uitzondering van de voor het verslagjaar 2021 nog uitgezonderde categorieën van zorgaanbieders, zoals opgenomen in de overgangsbepaling artikel 5b van het Besluit uitbreiding en beperking werkingsfeer WMG. Onder het begrip «zorgaanbieder» in de zin van de Wmg worden, gezien de in artikel 40b, vijfde lid, opgenomen uitbreiding van het Wmg-zorgaanbiederbegrip, in deze toelichtende brochure tevens verstaan de «geen rechtspersoonlijkheid bezittende organisatorische verbanden van zodanige zorgaanbieders».
- ² Artikel 8.3.1 van de Jeugdwet in samenhang met artikel 4.1, tweede lid, van de Regeling Jeugdwet; artikel 4.2.13 van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 in samenhang met artikel 6a van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015.

De informatie in deze toelichtende brochure is uitsluitend bedoeld als algemene informatie over de openbare jaarverantwoording van zorgaanbieders. In geval van tegenstrijdigheid tussen de wet- en regelgeving en deze toelichtende brochure, prevaleren de bepalingen in de wet- en regelgeving.³ Neem bij vragen of opmerkingen over de inhoud van deze toelichtende brochure contact op via het contactformulier op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl. Check altijd op deze website de meest actuele informatie.

³ Disclaimer.

2. Doelstelling openbare jaarverantwoording

2.1 Wat is een openbare jaarverantwoording?

Iedere zorgaanbieder moet zich in principe jaarlijks vóór 1 juni verantwoorden over het gevoerde algemene- en financiële beleid van zijn zorgorganisatie door het openbaar maken van een jaarverantwoording.⁴ De zorgaanbieder moet ervoor zorgen dat informatie hierover jaarlijks via elektronische weg op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl openbaar wordt gemaakt.

Het gaat bij openbare jaarverantwoording enerzijds om verantwoording richting de samenleving, aan bijvoorbeeld cliënten(raden)⁵, ondernemingsraden⁶, brancheorganisaties, crediteuren en andere belanghebbenden. Anderzijds om openbare jaarverantwoording richting de inkopers van zorg, bijvoorbeeld aan de zorgverzekeraar, Wlz-uitvoerder, Dienst Justitiële Inrichtingen (hierna: DJI) van het ministerie van Justitie en Veiligheid en gemeentes, alsmede de externe toezichthouders, zoals de NZa, de IGJ en de Jeugdautoriteit.

2.2 Wat is het maatschappelijk belang van het openbaar maken van een jaarverantwoording?

Iedere zorgaanbieder die (deels) met collectieve middelen wordt bekostigd, moet aanspreekbaar zijn op de professionaliteit en de integriteit van zijn bedrijfsvoering. De verplichting om daarover openbaar verantwoording af te leggen, zorgt ervoor dat eenieder kennis kan nemen van en de zorgaanbieder aangesproken kan worden op de continuïteit van de zorgverlening, integriteit en professionaliteit van zijn bedrijfsvoering. Het is van belang dat zorgaanbieders investeren in een integere en professionele bedrijfsvoering en in mechanismen die borgen dat de bedrijfsvoering transparant, integer en beheerst is. Door een financiële controle op rechtmatig declareren komt ook het belang van goede zorg voorop te staan. Dat is in de eerste plaats de verantwoordelijkheid van

4 Artikel 40b, eerste lid Wmg.

5 Artikel 7, eerste lid, onderdeel g, van de Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018.

6 Artikel 14, eerste lid, van het Besluit verstrekking financiële informatie aan ondernemingsraden 1985.

zorgaanbieders zelf. Diverse casuïstiek laat echter zien dat maatregelen vanuit de overheid nodig zijn om de transparantie van de zorgsector en de informatiepositie van de externe toezichthouders, zoals de NZa, IGJ en Jeugdautoriteit, te versterken.⁷

2.3 De openbare jaarverantwoording wordt breed gebruikt

In de praktijk maken diverse maatschappelijke instanties gebruik van de financiële gegevens uit de openbare jaarverantwoording. Zij gebruiken de gegevens om op een voor de gemiddelde burger toegankelijke wijze te rapporteren over de financiën van zorgaanbieders. Voorbeelden zijn: journalisten, politieke partijen, onderzoeksbureaus en het Centraal bureau voor de statistieken (hierna: CBS). Naar aanleiding van rapportages en artikelen kunnen door de volksvertegenwoordiging Kamervragen worden gesteld en wordt het democratisch debat in de Kamer gevoerd. Tevens kan het maatschappelijk debat over excessen bij zorgaanbieders worden gevoerd in actualiteit- of praatprogramma's, zoals Follow the Money, Pointer en Radio Reporter.

De informatie uit de openbare jaarverantwoording is voor de externe toezichthouders, zoals de NZa, IGJ en Jeugdautoriteit, van belang voor de data-analyse voor het risico-gestuurd toezicht op de financiële bedrijfsvoering van zorgaanbieders. Dit toezicht omvat het toezicht op de integere en professionele bedrijfsvoering, op goed bestuur,⁸ op correct declareren,⁹ op de transparantie van de administratie,¹⁰ onderzoek naar het 'weglekken van zorggelden', zorgverwaarlozing en marktonderzoek. De NZa en Jeugdautoriteit gebruiken de openbare jaarverantwoording ook voor vroegtijdige signalering van risico's voor de continuïteit van de zorgverlening, jeugdhulp, kindbescherming en jeugdreclassering.¹¹ Daarbij kan de openbare jaarverantwoording ook worden gebruikt in het kader van de controle door de Belastingdienst, onderzoek door de bijzondere opsporingsdiensten zoals de Inspectie SZW, het doorlopende toezicht op rechtspersonen door de screeningsautoriteit Justis¹², het landelijk Bureau Bibob, het CIBG als toezichthouder op de Wet Normering Topinkomens (hierna: WNT) in het zorgsector en het versterken van fraudesignalen van het Informatieknooppunt Zorgfraude.

7 *Kamerstukken II 2018/19, 23235, nr. 179* (Signalering betreffende Versterk de integriteit en professionaliteit van de bedrijfsvoering in de zorgsector); *Kamerstukken II 2018/19, 35000 XVI, nr. 133* (Kamerbrief van 9 juli 2019 betreffende Investeringsmogelijkheden voor zorgaanbieders en het bevorderen van kwaliteit en een transparante, integere en professionele bedrijfsvoering); Besluit van de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport en de Minister voor Rechtsbescherming van 4 september 2020, kenmerk 1700483-206505-J, houdende instelling van een Jeugdautoriteit (Instellingsbesluit Jeugdautoriteit).

8 De belangrijkste wetten waarin het wettelijk kader voor extern toezicht op goed bestuur in de zorgsector is vastgelegd zijn: Wkkgz, WTZi, Wtza, Wmg, Wet normering topinkomens (WNT), Wet medezeggenschap cliënten zorginstellingen 2018 (Wmcz 2018) en BW, alsmede veldnormen of zelfregulering zoals Governancecode Zorg 2017 en ZKN Governancecode.

9 Artikel 32 Wmg.

10 De artikelen 36 en 40b Wmg.

11 Artikel 11 Zvw.

12 Artikel 3 van de Wet controle op rechtspersonen.

De openbare jaarverantwoording is ook van belang voor het aangaan en verlengen van de relatie met de Wlz-uitvoerders, zorgverzekeraar en DJI. Zo zijn ziektekostenverzekeraars wettelijk verplicht de integriteit van zorgaanbieders te toetsen, alvorens een relatie aan te gaan of de relatie te verlengen.¹³ Om administratieve lasten te verminderen heeft Zorgverzekeraars Nederland besloten om het portaal Raadpleging Integriteit Zorgaanbieders (RIZ) te ontwikkelen. In dit RIZ-portaal is ook de openbare jaarverantwoording als primaire bron opgenomen.

Het CBS gebruikt de informatie uit de openbare jaarverantwoording voor haar Statline tabellen, nationale rekening en zorgrekeningen. Daarbij doet zij ook diverse onderzoeken in opdracht van het ministerie van VWS ten behoeve van beleidsvorming en onderzoek van de gehele zorgsector.

De Staat van Volksgezondheid en Zorg geeft de meest actuele kerncijfers weer voor het beleid van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Deze website integreert cijfers uit diverse publicaties, zoals de openbare jaarverantwoording.¹⁴ Bijvoorbeeld over het aantal bedden.

¹³ Artikel 3:10 van de Wet op het financieel toezicht, artikel 1.2c van het protocol Verzekeraars & Criminaliteit.

¹⁴ Te raadplegen op: <https://www.staatvenz.nl/over-de-staat>.

3. Doelgroep openbaarmakingsplicht

3.1 Uitgangspunt ‘Transparant, tenzij’

Uitgangspunt is dat iedere zorgaanbieder transparant dient te zijn over zijn financiële bedrijfsvoering. In de zorg werken veel verschillende zorgaanbieders en gaat veel geld om. Van belang is dat zorgaanbieders een transparante financiële bedrijfsvoering voeren die in dienst staat van hun maatschappelijke doelstelling: het leveren van goede zorg. Dit geldt voor zowel grote als kleine zorgaanbieders. Een transparante financiële bedrijfsvoering bevordert de «checks and balances» binnen een zorgorganisatie en draagt daarmee bij aan een goede financiële bedrijfsvoering en daarmee de doelmatige besteding van zorggeld. Voor het optimaal functioneren van de «checks and balances» binnen de zorgaanbieder dienen interne toezichthouders, ondernemingsraden, cliëntenraden en andere maatschappelijke organisaties te kunnen vertrouwen op voldoende betrouwbare financiële en niet-financiële informatie.

In de derde nota van wijziging bij de AWtza is ten aanzien van de eisen omtrent de openbare jaarverantwoording de omslag gemaakt van «niet transparant, tenzij» naar «transparant, tenzij». Dit betekent dat de wettelijke eisen met betrekking tot de openbare jaarverantwoording gelden voor alle zorgaanbieders in de zin van de Wmg, tenzij categorieën van zorgaanbieders zijn uitgezonderd van deze openbaarmakingsplicht.¹⁵

3.2 Wie moeten zich over verslagjaar 2021 verantwoorden?

Vooralsnog zijn slechts de volgende vijf categorieën van zorgaanbieders op basis van artikel 40b Wmg verplicht zich vóór 1 juni 2022 over het verslagjaar 2021 te verantwoorden:¹⁶

1. Instellingen voor medisch-specialistische zorg;
2. Persoonlijke verzorging;
3. Verpleging;
4. Begeleiding en behandeling anders dan behandeling van gedragswetenschappelijke aard in verband met een psychiatrische aandoening;
5. Regionale Ambulancevoorzieningen.

Vanuit het rechtszekerheidsbeginsel en omwille van een zorgvuldige implementatie van artikel 40b Wmg en de lagere regelgeving, is in artikel 5b Bub WMG deze overgangsbepaling opgenomen.

¹⁵ Kamerstukken II 2019/20, 34 768, nr. 13 (derde nota van wijziging AWtza).

¹⁶ De artikelen 40b Wmg en 5b Bub WMG.

4. Gebeurtenissen gedurende het verslagjaar

Gedurende het verslagjaar 2021 kunnen zich wijzigingen voordoen die de zorgaanbieder raken, zoals fusies, splitsingen of beëindiging van de zorgverlening. Dat heeft gevolgen voor de verplichting tot het openbaar maken van de jaarverantwoording. Wat het gevolg van de gebeurtenissen zijn op de openbaarmakingsplicht is in onderstaande tabel weergegeven.

Gebeurtenissen	Openbaarmakingsplicht
In het verslagjaar is geen zorg verleend	Er is geen openbaarmakingsplicht. Er is immers geen sprake van een zorgaanbieder als bedoeld in de 40b Wmg.
Omzetting van rechtsvorm	<p>Bij eenmanszaken en personenvennootschappen verantwoordt alleen de zorgaanbieder met de nieuwe rechtsvorm, omdat bij deze omzetting de oorspronkelijke zorgaanbieder is opgehouden te bestaan.</p> <p>Bij omzetting van een rechtspersoon wordt de rechtspersoon en daarmee de zorgaanbieder niet beëindigd¹⁷, waardoor deze verplichting blijft bestaan.</p>
Fusie	Indien de zorgaanbieder blijft bestaan, is de zorgaanbieder openbaarmakingsplichtig. Op het tijdstip met ingang waarvan de verkrijgende rechtspersoon de financiële gegevens van een verdwijnende rechtspersoon zal verantwoorden in de eigen financiële verantwoording, is het laatste verslagjaar van die verdwijnende rechtspersoon geëindigd. ¹⁸ De verplichtingen omtrent de financiële verantwoording van de verdwijnende rechtspersonen rusten na de fusie op de verkrijgende rechtspersoon. ¹⁹ Voor nadere regels omtrent de financiële verantwoording in het geval van fusie wordt verwezen naar titel 7, Boek 2, Burgerlijk Wetboek (hierna: BW).
Splitsing	Indien de zorgaanbieder in de zin van artikel 40b Wmg blijft bestaan, is de zorgaanbieder openbaarmakingsplichtig. Indien de gesplitste rechtspersoon bij de splitsing ophoudt te bestaan, is zijn laatste verslagjaar geëindigd op het tijdstip met ingang waarvan de financiële gegevens betreffende zijn vermogen zullen worden verantwoord in de financiële verantwoording van de verkrijgende rechtspersonen. ²⁰ Indien de gesplitste rechtspersoon bij de splitsing ophoudt te bestaan, rusten de verplichtingen omtrent zijn financiële verantwoording na de splitsing op de gezamenlijke verkrijgende rechtspersonen. ²¹ Voor nadere regels omtrent de financiële verantwoording in het geval van splitsing wordt verwezen naar titel 7, Boek 2, BW.
Surseance van betaling	Dit heeft geen gevolgen voor de jaarverantwoordingsplicht; de zorgaanbieder blijft verplicht de jaarverantwoording te openbaren.

17 Artikel 2:18, achtste lid, BW.

18 Artikel 2:321, eerste lid, BW.

19 Artikel 2:321, tweede lid, BW.

20 Artikel 2:334q, eerste lid, BW.

21 Artikel 2:334q, tweede lid, BW.

Gebeurtenissen	Openbaarmakingsplicht
Faillissement	Het bestuur of de eigenaar van de zorgaanbieder is verplicht de jaarverantwoording te openbaren over de boekjaren voorafgaand aan de datum van het faillissement en het verslagjaar van het faillissement.
In liquidatie (il) / ontbinding (met baten)	De vereffenaars van de zorgaanbieder (vaak het bestuur of eigenaar) zijn gedurende de vereffeningfase openbaarmakingsplichtig over de verslagjaren voorafgaand aan de datum van de liquidatie of ontbinding en verslagjaar van de liquidatie.
Turboliquidatie (zonder baten)	Bij een turboliquidatie houdt de zorgaanbieder per direct op te bestaan, derhalve is niet langer sprake van een zorgaanbieder als bedoeld in artikel 40b Wmg en is dus geen sprake van een openbaarmakingsplicht. ²²

Let op! Deponeer de openbare jaarverantwoording voordat de zorgaanbieder wordt ontbonden.²³ Het niet (op tijd) deponeren is een overtreding van artikel 40b, eerste lid, Wmg en strafbaar als economisch delict. De openbaarmakingsplicht geldt tot de datum van ontbinding van de zorgaanbieder.

²² Artikel 2:19, vierde lid, BW.

²³ Artikel 3:80, tweede lid, BW.

5. Waaruit bestaat de openbare jaarverantwoording?

5.1 Algemeen

De openbare jaarverantwoording bestaat uit drie onderdelen, namelijk:

- een financiële verantwoording met een toelichting daarop, waaronder de toelichting omtrent de door de zorgaanbieder aangetrokken financiële derivaten (artikel 40b, tweede lid, onderdeel a, en derde lid, onderdeel a, Wmg);
- bij de financiële verantwoording te voegen informatie, waaronder een accountantsverklaring (artikel 40b, tweede lid, onderdeel b, en derde lid, onderdeel b, Wmg);
- andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de zorgaanbieder (artikel 40b, tweede lid, onderdeel c, Wmg).

5.2 Financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie

Voor verslagjaar 2021 is geregeld dat de inhoud en inrichting van de financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie nog overeenkomstig het bepaalde in de Regeling verslaggeving WTZi (oud) is.²⁴ In deze regeling is vastgelegd dat het Boek 2 BW, in het bijzonder titel 9, overeenkomstig van toepassing is, maar dat bepaalde afdelingen zijn uitgezonderd. In afwijking van het BW moet iedere financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie in de zin van artikel 2:392 BW ook aan de volgende vereisten voldoen. Onderstaande tabel is een schematische weergave van de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van het Boek 2 BW.

²⁴ Artikel 16 van de Regeling jaarverantwoording WMG (inhoud van de openbare jaarverantwoording).

In afwijking van het BW	
Omvang	Alle zorgaanbieders zijn in beginsel grote ondernemingen in de zin van het BW (afdeling 11, Titel 9, Boek 2 BW is niet van toepassing) (artikel 2 van de Regeling verslaggeving WTZi (oud))
RJ-Richtlijnen	<p>De aanbevelingen van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (hierna: RJ-Richtlijnen), van de Raad voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder hoofdstuk 655 van de RJ-Richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen worden in beginsel toegepast. Tevens zijn de andere hoofdstukken van de RJ richtlijnen voor middelgrote en grote rechtspersonen in beginsel eveneens overeenkomstig van toepassing.</p> <p>De RJ-richtlijnen voor micro- en kleine rechtspersonen zijn in beginsel niet overeenkomstig van toepassing, omdat afdeling 11, titel 9, Boek 2 BW is uitgezonderd. (de artikelen 2 en 3, onder a, van de Regeling verslaggeving WTZi (oud))</p>
Taal	De jaarverslaggeving moet altijd worden opgesteld in de Nederlandse taal (artikel 3, onder b, van de Regeling verslaggeving WTZi (oud))
Valuta	De jaarverslaggeving moet altijd worden opgesteld in de Nederlandse valuta (artikel 3, onder b, van de Regeling verslaggeving WTZi (oud))
Verslagjaar	<p>Altijd gelijk aan het kalenderjaar (artikel 3, onder c, van de Regeling verslaggeving WTZi (oud))</p> <p><i>Verlengd verslagjaar</i> In afwijking van artikel 2:10a BW is een verlengd verslagjaar niet toegestaan. Een zorgaanbieder dient zich jaarlijks vóór 1 juni te verantwoorden door het openbaar maken van een jaarverantwoording.</p> <p><i>Verkort verslagjaar</i> Indien een zorgaanbieder in het verslagjaar is opgericht (dus als toelating is afgegeven) dan kan een zorgaanbieder zich uitsluitend maatschappelijke verantwoorden over de periode vanaf de datum van afgifte van de WTZi-toelating tot en met 31 december van het (verkorte)verslagjaar. Hierdoor blijft het verslagjaar binnen de ultimo van het kalenderjaar (31 december).</p>
Vastgestelde financiële verantwoording	<p>Het openbaar maken van een vastgestelde financiële verantwoording is niet wettelijk verplicht.</p> <p>Wanneer de financiële verantwoording niet op tijd is vastgesteld, deponiert de zorgaanbieder de voorlopig opgemaakte financiële verantwoording bij het CIBG.</p>
Ondertekening	Het openbaar maken van een door de eigenaar, vennoten, het bestuur of interne toezichthouder ondertekenende financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie is niet wettelijk verplicht.
Financieringstekort of -overschot	Aan de balans wordt het financieringstekort of -overschot toegevoegd. Dit is het aan het einde van het verslagjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget (artikel 6 Regeling verslaggeving WTZi (oud))
Rijksverdeelmodel OCW	Academische ziekenhuizen voegen een overzicht van het Rijksverdeelmodel toe aan de financiële verantwoording (artikel 4 van de regeling verslaggeving WTZi (oud)).
Bezoldigingsinformatie (WNT)	Het WNT model van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties is verplicht (artikel 3, onder h, van de regeling verslaggeving WTZi (oud)).
Bestuursverslag	Voor verslagjaar 2021 zijn zorgaanbieders niet verplicht om een bestuursverslag bij de financiële verantwoording openbaar te maken. Indien een zorgaanbieder ervoor kiest om een afzonderlijk bestuursverslag op te stellen, dan kan de zorgaanbieder dit desgewenst uploaden in DigiMV of kan de zorgaanbieder een link van de eigen website opnemen.

Advies nodig?

Twijfelt u over de regels die voor u als zorgaanbieder van toepassing zijn? Neem dan eerst contact op met een vakinhoudelijk specialist zoals een accountant, administrateur of belastingconsulent. Deze kan u meer vertellen over de voorwaarden in uw specifieke situatie.

5.3 Bij de financiële verantwoording te voegen informatie in het kader van de WNT

5.3.1 Algemeen

Er gelden aparte regels voor de openbaarmaking van gegevens, bedoeld in de WNT. Zo dient in de (vereenvoudigde) financiële verantwoording ook de informatie, bedoeld bij of krachtens de artikelen 1.7 en 4.1, eerste en tweede lid, van de WNT te worden opgenomen. In dit kader dient de zorgaanbieder gebruik te maken van een door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties vast te stellen verantwoordingsmodel.²⁵

Het is voor bepaalde zorgaanbieders verplicht de WNT-verantwoording op algemeen toegankelijke wijze op internet openbaar te maken voor een periode van tenminste zeven jaar. Met de openbaarmaking van de WNT-gegevens als bij de financiële verantwoording te voegen informatie via elektronisch aanleverportaal DigiMV 3.0. wordt aan deze publicatieplicht van de WNT voldaan.

5.3.2 Controleverklaring accountant

Een accountant moet elk jaar aan de hand van deze WNT-gegevens controleren of de WNT goed is toegepast en hier een controleverklaring over afgeven. Een zorgaanbieder die onder de WNT valt moet hiervan in het bezit zijn. Wanneer een zorgaanbieder al een controleverklaring moet laten opstellen voor de gehele financiële verantwoording, dan kan de WNT-verantwoording in deze controle worden betrokken. Indien een zorgaanbieder in plaats van een controleverklaring geen accountantsverklaring of beoordelingsverklaring mag openbaar maken, dan moet voor de WNT-gegevens nog een aparte controleverklaring worden opgesteld. Nadere informatie over deze regels en het BZK verantwoordingsmodel, zijn te raadplegen op www.topinkomens.nl.

5.3.3 Openbaarmakingsvrijstelling WNT zeer kleine zorgaanbieders

Er geldt voor zeer kleine (semi)publieke organisaties die aan bepaalde criteria voldoen een vrijstelling van de verplichting de WNT-gegevens openbaar te maken. Zij hoeven gezien hun omvang geen WNT-gegevens op te nemen in de financiële verantwoording. In dat geval is in het kader van de WNT ook geen controleverklaring vereist. Het gaat om (zeer) kleine semipublieke instellingen die voldoen aan alle van de volgende vier criteria:

²⁵ Artikel 3, onder h, van de Regeling verslaggeving WTZi.

1. de zorgaanbieder is een privaatrechtelijke rechtspersoon;
2. de totale brutoloonsum van de instelling bedraagt maximaal € 160.000;
3. er zijn geen leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking werkzaam;
4. de zorgaanbieder heeft niet al op grond van andere wet- en regelgeving, een besluit of overeenkomst en verplichtingen om de financiële verantwoording door een accountant te laten controleren (d.m.v een controleverklaring).

5.4 Andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van zorgaanbieders

Naast de financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie dient de zorgaanbieder ook een (vereenvoudigde) vragenlijst te beantwoorden betreffende de bedrijfsvoering van de zorgaanbieder. Deze (vereenvoudigde) “andere” informatie betreffende de bedrijfsvoering wordt door de zorgaanbieder verschaft overeenkomstig bijlage 2 van de Regeling verslaggeving WTZi die in dit overgangsjaar voor de jaarverantwoording de basis vormt. Deze bijlage bevat de uitvraag van informatie specifiek voor het externe toezicht (IGJ, NZa en Jeugdautoriteit), voor de zorgverzekeraars en Wlz-uitvoerders en voor het CBS.

Uitgangspunt bij de uitvraag van deze (vereenvoudigde) ‘andere’ informatie is het principe «eenmaal aanleveren, meerdere malen gebruiken». Omdat een groot aantal organisaties gebruik kan maken van de openbaar gemaakte data, hoeft de zorgaanbieder deze informatie niet afzonderlijk nog eens bij deze instanties aan te leveren. De openbaarmaking van informatie betreffende de bedrijfsvoering van de zorgaanbieder op één plek volstaat. Ook voor de datagebruikers is het van belang dat iedere gebruiker over één uniforme set data kan beschikken, met eenduidige definities, zodat de onderzoeksuitkomsten vergelijkbaar zijn.

Let op! Combinatie-instellingen zijn op grond van de artikelen 4.1, tweede lid, van de Regeling Jeugdwet en 6a van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 tevens verplicht om de andere informatie betreffende de bedrijfsvoering (c.q. specifieke informatie), met uitzondering van het hoofdstuk over de financiële gegevens, over het verslagjaar betreffende jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen (zie jaardocument Zorg en Jeugd 2020) of Veilig Thuis-organisaties (jaardocument Veilig Thuis 2019) bij de ministers van VWS en Justitie en Veiligheid aan te leveren.

5.5 Wordt er onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën van zorgaanbieders?

De zorgsector is divers. Er zijn verschillende categorieën van zorgaanbieders. Deze hebben verschillende rechtsvormen (waaronder buitenlandse rechtsvormen), verschillende financieringsbronnen (zoals collectief verzekerde zorg, aanvullende zorg, gesubsidieerde zorg en forensische zorg), verschillende soorten (neven)activiteiten en een grote variëteit in de omvang van het zorgbedrijf.²⁶ Vanwege deze diversiteit kunnen niet aan alle zorgaanbieders dezelfde eisen worden gesteld omtrent de openbare jaarverantwoording. In artikel 40b, vierde lid, Wmg is daartoe geregeld dat een onderscheid tussen verschillende categorieën van zorgaanbieders kan worden gemaakt. Van deze mogelijkheid is al in de Regeling verslaggeving WTZi gebruik gemaakt.

In de Regeling verslaggeving WTZi (oud) wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën micro, kleine, middelgrote en grote zorgaanbieders. In onderstaande tabel is schematisch de verplichte financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie over verslagjaar 2021 voor zorgaanbieders²⁷ naar omvang van het bedrijf weergegeven.

²⁶ Kamerstukken II 2019/20, 34 768, nr. 13 (Derde nota van wijziging bij de AWtza).

²⁷ Op grond van de artikelen 4.1, tweede lid, van de Regeling Jeugdwet en 6a van de Uitvoeringsregeling Wmo 2015 is deze tabel tevens van toepassing op jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en Veilig Thuisorganisaties die tevens zorg verlenen in het kader van de Wmg.

Categorieën van zorgaanbieders	Indien micro (vereenvoudigd verantwoord) ²⁸	Indien klein ²⁹	Indien (middel) ³⁰ groot
De volgende categorieën van zorgaanbieders zijn openbaarmakingsplichtig. <ul style="list-style-type: none"> instellingen medisch specialistische zorg; instellingen persoonlijke verzorging; instellingen verpleging; instellingen begeleiding; instellingen behandeling, anders dan behandeling van gedragswetenschappelijke aard in verband met een psychiatrische aandoening; Regionale Ambulancevoorziening. 	Vereenvoudigde jaarrekening als bedoeld in bijlage 1 van de Regeling verslaggeving WTZi. In artikel 3, onderdeel e, van de Regeling verslaggeving WTZi is bepaald dat micro zorginstellingen in afwijking van model 1 van Richtlijn 655, van de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving een vereenvoudigde jaarrekening, met ten minste de posten die zijn opgenomen in Bijlage 2 mogen opstellen. Daarnaast zijn micro zorginstellingen niet verplicht om een samenstellingsverklaring te overleggen.	Volledige jaarrekening als bedoeld in bijlage 1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van de Raad voor de Jaarverslaggeving met beoordelingsverklaring (artikel 3, onder g, van de Regeling verslaggeving WTZi)	Volledige jaarrekening als bedoeld in bijlage 1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van de Raad voor de Jaarverslaggeving met controleverklaring (artikel 2 van de Regeling verslaggeving WTZi)
Regionale Ambulancevoorziening met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid	Volledige jaarrekening als bedoeld in bijlage 1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van de Raad voor de Jaarverslaggeving met controleverklaring (artikel 2a, eerste lid, van de Regeling verslaggeving WTZi)	Volledige jaarrekening als bedoeld in bijlage 1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van de Raad voor de Jaarverslaggeving met controleverklaring (artikel 2a, eerste lid, van de Regeling verslaggeving WTZi)	Volledige jaarrekening als bedoeld in bijlage 1 van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, van de Raad voor de Jaarverslaggeving met controleverklaring (artikel 2a, eerste lid, van de Regeling verslaggeving WTZi)
Regionale Ambulancevoorziening met publiekrechtelijke rechtspersoonlijkheid	Jaarstukken als bedoeld in Besluit begroting en verantwoording met controleverklaring (artikel 2a, tweede lid, van de Regeling verslaggeving WTZi)	Jaarstukken als bedoeld in Besluit begroting en verantwoording met controleverklaring (artikel 2a, tweede lid, van de Regeling verslaggeving WTZi)	Jaarstukken als bedoeld in Besluit begroting en verantwoording met controleverklaring (artikel 2a, tweede lid, van de Regeling verslaggeving WTZi)

De eisen in de artikelen 2:395a, eerste lid, 2:396, eerste lid, en 2:397, eerste lid, BW gelden voor het totaal van de activiteiten (inclusief bijvoorbeeld commerciële activiteiten van het concern in de geconsolideerde jaarrekening). Ze gelden dus niet uitsluitend voor de feitelijk in Nederland collectief verzekerde of aanvullende zorg die de onderneming levert of doet leveren.

De bepaling dat de vereisten van toepassing moeten zijn op twee opeenvolgende balansdata, zonder onderbreking nadien op twee opeenvolgende balansdata, is bedoeld om te voorkomen dat een incidentele situatie in een verslagjaar bepalend wordt.

28 Zie artikel 2:395a, eerste lid BW.

29 Zie artikel 2:396, eerste lid BW.

30 Zie artikel 2:397, eerste lid BW.

Om diezelfde reden valt een zorgaanbieder pas onder de verplichting om aan een ander jaarverantwoordingsregime te voldoen als de zorgaanbieder op twee opeenvolgende balansdata niet meer aan de vereisten voldoet. Voor zorgaanbieders die in het verslagjaar een WTZi-toelating hebben ontvangen geldt alleen de situatie in het eerste verslagjaar. Hierbij wordt opgemerkt dat de datum van afgifte van de WTZi-toelating relevant is voor de vraag of er sprake is van het eerste verslagjaar.

Let op! Artikel 2:398 BW is niet overeenkomstig van toepassing op het verslagjaar 2021. Dat betekent dat voor het tweede verslagjaar niet geldt dat in het eerste verslagjaar aan desbetreffende vereisten moet worden voldaan, maar of twee op een volgende balansdata aan twee of drie van desbetreffende voorwaarden is voldaan.

In dit overgangsjaar 2021 kunnen zorgaanbieders die micro-zorgaanbieder zijn en voldoen aan de in artikel 2:395a BW genoemde vereisten zich voor de laatste keer vereenvoudigd verantwoorden door het invullen van een vereenvoudigde andere informatie betreffende de bedrijfsvoering van de zorgaanbieder (DigiMV-vragenlijst). Kleine, middelgrote en grote zorgaanbieders vullen de uitgebreide vragenlijst als bedoeld in bijlage 2 van de Regeling verslaggeving WTZi in.

5.6 Geconsolideerde jaarverantwoording

5.6.1 Algemeen

Een zorgaanbieder kan deel uitmaken van een groep van zorgaanbieders. Een groep is een economische eenheid waarin rechtspersonen en vennootschappen organisatorisch verbonden zijn (zie artikel 2:24b BW). Die verbinding kan op verschillende manieren, namelijk als hoofd van een groep, hoofd van een groepsdeel of als dochtermaatschappij.³¹ De geconsolideerde jaarrekening is de jaarrekening waarin de activa, passiva, baten en lasten van de rechtspersonen en de vennootschappen die een groep of groepsdeel vormen, als één geheel zijn opgenomen. De geconsolideerde jaarrekening verschaft de financiële gegevens van juridisch zelfstandige rechtspersonen en vennootschappen alsof zij één zorgaanbieder zijn. De geconsolideerde jaarrekening is aan dezelfde wettelijke vereisten onderworpen als de enkelvoudige jaarrekening, met inachtneming van het specifieke karakter van de consolidatie en de bijzondere consolidatievoorwaarden.³² Deze geconsolideerde jaarrekening geeft inzicht in het geheel van de in de consolidatie opgenomen rechtspersonen en vennootschappen.

Er is in het algemeen sprake van groepsrelatie in de zin van artikel 2:24b BW wanneer aan de volgende voorwaarden is voldaan.

- Economische eenheid;
- Organisatorische verbondenheid;
- Centrale leiding.

³¹ Artikel 2:24b BW: "groepsmaatschappijen" zijn rechtspersonen en vennootschappen die met elkaar in een groep zijn verbonden.

³² Vergelijk Parket bij de Hoge Raad 24 februari 2006, ECLI:NL:PHR:2006:AV0046, r.o. 2.26-2.34.

Let op! Voor meer informatie over de eventuele groepsrelatie kan contact worden opgenomen met een intermediair, zoals administratiekantoor of (zorg)accountant. Omdat de beoordeling van de groepsrelatie sterk afhankelijk is van alle omstandigheden van het geval, verstrekt het CIBG hierover geen individueel (juridisch) advies.

5.6.2 Geconsolideerde jaarrekening

In afwijking van het BW zijn in artikel 7 van de Regeling verslaggeving WTZi (oud) een aantal sectorspecifieke antimisbruikbepalingen opgenomen. In onderstaande situaties wordt met zorgaanbieder de organisatie bedoeld die beschikte over een toelating in de zin van artikel 5 WTZi (oud). Een organisatie die dus geen WTZi toelating had, kan zich niet namens de voorheen WTZi-toegelaten zorgaanbieder financieel en maatschappelijk verantwoorden. Op de WTZi-toegelaten zorgaanbieder rust de verplichting om jaarlijks een jaarverantwoording aan te leveren. Onderstaande tabel is een schematische weergave van het bepaalde in artikel 7.

Situatie	Sectorspecifieke verslaggevingsregels
De zorgaanbieder is het groepshoofd Een groepshoofd heeft de centrale leiding en kan het beleid van de groep bepalen (RJ 655)	<i>De zorgaanbieder heeft in principe een consolidatieplicht, tenzij aan de voorwaarden van de consolidatievrijstelling wordt voldaan.³³</i> De zorgaanbieder die aan het hoofd staat van een groep, dan wel de besturen van de groepsmaatschappijen die gezamenlijk aan het hoofd staan van een groep, stelt of / stellen gezamenlijk een geconsolideerde jaarrekening op. Hierin zijn de eigen financiële gegevens opgenomen samen met die van de dochtermaatschappijen in de groep, de andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover de zorgaanbieder een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. ³⁴
Een groep zonder groepshoofd	<i>In afwijking van de algemene verslaggevingsregels en het BW is voor zorgaanbieders het volgende bepaald.</i> Indien een groepshoofd als bedoeld in het eerste lid ontbreekt, wijst de centrale leiding een zorgaanbieder aan die de geconsolideerde jaarrekening opstelt.
De zorgaanbieder is een tussenholding (zijnde een groepslid)	<i>De zorgaanbieder heeft in principe een consolidatieplicht, tenzij aan de voorwaarden van de consolidatievrijstelling wordt voldaan.³⁵</i> Een zorgaanbieder die deel uitmaakt van een groep maar niet, alleen of in gezamenlijkheid met een andere groepsmaatschappij, aan het hoofd staat van die groep, stelt een geconsolideerde jaarrekening op waarin de eigen financiële gegevens zijn opgenomen met die van dochtermaatschappijen in de groep, de andere groepsmaatschappijen en andere rechtspersonen waarover een groepslid een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of waarover zij de centrale leiding heeft. ³⁶

33 Voor meer informatie over de consolidatievrijstelling zie deze tabel.

34 Artikel 7, eerste lid, van de Regeling verslaggeving WTZi.

35 Voor meer informatie over de consolidatievrijstelling zie deze tabel.

36 Artikel 7, derde lid, van de Regeling verslaggeving WTZi.

Situatie	Sector specifieke verslaggevingsregels
Consolidatievrijstelling (groepshoofd of tussenholding)	<p>Een groepshoofd of groepslid kan volstaan met een enkelvoudige jaarrekening, wanneer een andere rechtspersoon van de groep een geconsolideerde jaarrekening heeft opgesteld en deze geconsolideerde jaarrekening (van een andere zorgaanbieder of andere onderneming, niet zijnde zorgaanbieder) bij het CIBG heeft gedeponereerd.</p> <p>De consolidatieplicht voor het groepshoofd of groepslid (tussenholding) geldt niet, indien:</p> <ol style="list-style-type: none"> de eigen financiële gegevens van de zorgaanbieder zijn opgenomen in een geconsolideerde jaarrekening van een andere rechtspersoon van de groep; de onder a bedoelde geconsolideerde jaarrekening voldoet aan de eisen van deze regeling of aan de eisen van Titel 9 Boek 2 BW; de onder a bedoelde geconsolideerde jaarrekening overeenkomstig artikel 9 is aangeleverd; en de zorgaanbieder in de toelichting bij de enkelvoudige jaarrekening naar de onder a bedoelde geconsolideerde jaarrekening verwijst.³⁷ <p><i>Regionale Ambulancevoorziening</i> Het deponeren van een geconsolideerde jaarrekening van het hoofd van een groep waarvan de Regionale Ambulancevoorziening deel uit maakt, is niet toegestaan. De financiële verantwoording moet van de Regionale Ambulancevoorziening zelf te zijn.</p>
Consolidatievrijstelling (onderwijsinstelling en woningcorporatie)	<p>In de geconsolideerde jaarrekening van een groep hoeft de jaarrekening van binnen de groep vallende rechtspersonen die vallen onder de Wet op het primair onderwijs of de Wet op de expertisecentra, dan wel die een toelating hebben op grond van de Woningwet, niet te worden opgenomen.³⁸</p>
Consolidatievrijstelling (steunstichting of ANBI)	<p>In de geconsolideerde jaarrekening van een groep hoeft de jaarrekening van een binnen die groep vallende steunstichting, zijnde een rechtspersoon die geen zorgaanbieder is, die haar middelen verkrijgt uit niet-zorg gebonden gelden en die volgens haar statuten algemeen nut beoogt of specifieke activiteiten van een zorgaanbieder ondersteunt, niet te worden opgenomen.³⁹</p> <p>In de geconsolideerde jaarrekening wordt wel opgenomen de jaarrekening van een binnen de groep vallende steunstichting die een zeggenschapsrelatie heeft met of een kapitaaldeelname heeft in een andere rechtspersoon.⁴⁰</p>
Wettelijke consolidatievrijstelling (BW)	<p>De verplichting tot consolidatie geldt niet voor gegevens:</p> <ol style="list-style-type: none"> maatschappijen wier gezamenlijke betekenis te verwaarlozen is op het geheel, maatschappijen waarvan de nodige gegevens slechts tegen onevenredige kosten of met grote vertraging te verkrijgen of te ramen zijn, maatschappijen waarin het belang slechts wordt gehouden om het te vervreemden.⁴¹

37 Artikel 7, vierde lid, van de Regeling verslaggeving WTZi.

38 Artikel 7, vijfde lid, van de Regeling verslaggeving WTZi.

39 Artikel 7, zesde lid, van de Regeling verslaggeving WTZi.

40 Artikel 7, zesde lid, van de Regeling verslaggeving WTZi.

41 Artikel 2:407, eerste lid, BW

Let op! Deze vrijstellingen doen geen afbreuk aan de verplichting voor individuele zorgaanbieders om een enkelvoudige jaarrekening openbaar te maken. Voor de goede orde wordt opgemerkt dat een groepsmaatschappij geen vrijstelling van de openbaarmakingsplicht bij het CIBG of de NZa kan aanvragen. Groeps- of dochtermaatschappijen die in verslagjaar 2021 beschikte of diende te beschikken over een WTZi-toelating zijn afzonderlijk verplicht om zich te verantwoorden door het openbaar maken van een jaarverantwoording.

Verder is van belang dat er geen vrijstelling van de volledig ingerichte enkelvoudige winst- en verliesrekening voor topholdings vergelijkbaar met artikel 2:402 BW en geen concern-vrijstelling vergelijkbaar met artikel 2:403 BW geldt (afdeling 12 is immers niet van overeenkomstige toepassing verklaard in deze regeling en evenmin zijn vergelijkbare vrijstellingen opgenomen).

5.6.3 Geconsolideerde andere informatie betreffende bedrijfsvoering

Indien een zorgaanbieder een geconsolideerde jaarrekening opstelt, dan dient hij tevens de informatie in bijlage 2 van de Regeling verslaggeving WTZi in DigiMV geconsolideerd in te vullen. Dat betekent dat hij bij de antwoorden op de in DigiMV gestelde vragen het gehele concern betreft. Een zorgaanbieder die een enkelvoudige jaarrekening opstelt, vult deze informatie in DigiMV uitsluitend in voor de eigen juridische entiteit (enkelvoudig informatie).

5.6.4 Vereenvoudigde geconsolideerde jaarrekening

Bovenstaande consolidatiebepalingen (artikel 7, van de Regeling verslaggeving WTZi) zijn overeenkomstig van toepassing op de groepen met de omvang van een micro-zorgaanbieder. Een groep die voldoet aan de vereisten van een micro-zorgaanbieder moet dus in tegenstelling tot het BW ook een geconsolideerde vereenvoudigde jaarrekening openbaar maken.

6. Welke soort externe accountant voert het onderzoek van de financiële verantwoording uit?

Een registeraccountant (RA) of een Accountant-Administratieconsulent (AA) ten aanzien van wie in het accountantsregister een aantekening is geplaatst als bedoeld in artikel 36, tweede lid, onderdeel i, van de Wet op het accountantsberoep, voert het onderzoek van de financiële verantwoording uit.⁴² Voor de goede orde wordt opgemerkt dat de accountantscontroles bij zorgaanbieders niet zijn aangemerkt als ‘organisaties van openbaar belang’ (hierna: oob) controles⁴³ of ‘wettelijke controles’⁴⁴ in de zin van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

⁴² Artikel 40b, derde lid, onder b, Wmg.

⁴³ Artikel 2:398, zevende lid, BW en Besluit aanwijzing organisaties van openbaar belang, *Stb.* 2019, 252.

⁴⁴ Artikel 1, eerste lid, onder p, en bijlage van de Wet toezicht accountantsorganisaties.

7. Wijze van openbaarmaking

7.1 Wat is de uiterste termijn?

Een zorgaanbieder verantwoordt zich over het overgangsjaar cq. verslagjaar 2021 door vóór 1 juni 2022 de jaarverantwoording openbaar te maken. Uitstel van openbaarmaking is wettelijk niet toegestaan. Het niet (tijdig) openbaar maken van de jaarverantwoording geldt in beginsel als onbehoorlijke taakvervulling en onbeheerste bedrijfsvoering, omdat de crediteuren, cliënten en de maatschappij als geheel hierdoor worden benadeeld. Daarnaast geldt dat de toezichthouder, de NZa, indien er bijzondere omstandigheden zijn die ertoe leiden dat de zorgaanbieder de openbare jaarverantwoording niet kan deponeren, coullance kan betrachten bij de handhaving.

De jaarverantwoording wordt door de zorgaanbieder openbaar gemaakt met inachtneming van hetgeen omtrent de financiële toestand tussen 31 december van het boekjaar en de datum van openbaarmaking is gebleken. De zorgaanbieder vermeldt is derhalve verplicht om de bijzondere omstandigheden na het boekjaar te vermelden. Hierbij kan worden gedacht aan een op handen zijnde fusie of andere omstandigheden waardoor de jaarverantwoording die is gedeponereerd geen getrouw beeld meer geeft van de financiële positie van de zorgaanbieder. De zorgaanbieder kan aan deze verplichting gevolg geven door bijvoorbeeld de toelichting, het bestuursverslag of de informatie omtrent risico-beheersing in bijlage 3 aan te vullen.

7.2 Op welke wijze wordt de jaarverantwoording openbaar gemaakt?

De openbaarmaking geschiedt via deponering via elektronische weg op het digitale aanleverportaal DigiMV 3.0, waarna deze in zijn geheel is in te zien op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl. Dit aanleverportaal is te vinden op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl. Een zorgaanbieder kan de jaarverantwoording niet schriftelijk bij het CIBG aanleveren.

7.3 Wat heeft de zorgaanbieder nodig om in te loggen bij het digitale aanleverportaal DigiMV?

Om in te kunnen loggen bij DigiMV 3.0. is een eHerkenningmiddel van minimaal betrouwbaarheidsniveau 2+ (EH2+) vereist. Voor meer informatie over een eHerkenning wordt verwezen naar de website www.eherkenning.nl.

Let op! De aanschrijfbrief van het CIBG met daarin de DigiMV-inlogcode is niet (meer) nodig om in te kunnen loggen op het DigiMV 3.0. aanleverportaal. U ontvangt daarom aan het einde van het kalenderjaar geen aanschrijfbrief meer van het CIBG zoals voorheen.

7.4 Hoe werkt het digitale aanleverportaal DigMV 3.0?

Het via elektronische weg deponeren van de jaarverantwoording via het digitale aanleverportaal DigiMV 3.0. op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl werkt als volgt:

De zorgaanbieder:

- kiest het verslagjaar waarover verantwoording wordt afgelegd;
- logt in met zijn eHerkenning (de aanschrijfbrief van het CIBG met een extra DigiMV-inlogcode is niet langer nodig). Dit verkort de inlogprocedure;
- geeft toestemming voor het automatisch uploaden van gegevens uit het Landelijk Register Zorgaanbieders (hierna: LRZa), zoals gegevens uit het handelsregister van de Kamer van Koophandel (hierna: KvK) en AGB-register. Indien deze gegevens in het desbetreffende verslagjaar zijn gewijzigd, dient de zorgaanbieder de gewijzigde gegevens bij de basisregistratie in het Handelsregister van de Kamer van Koophandel en het AGB-register, alsmede in de DigiMV-vragenlijst aan te passen;
- uploadt en/of vult de financiële verantwoording en daarbij te voegen informatie;
- voert de andere informatie betreffende bedrijfsvoering van de zorgaanbieder in;
- als de zorgaanbieder akkoord is met de ingevulde en geüploade informatie en gegevens, geeft de zorgaanbieder 'Akkoord' voor juistheid en volledigheid van de openbaarmaking;
- het CIBG publiceert de openbare jaarverantwoordingdata op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl. Daarnaast wordt deze financiële en bedrijfsmatige informatie ontsloten via het LRZa en aan de NZa verstrekt.⁴⁵
- de zorgaanbieder ontvangt tot slot indien door haar gewenst een bevestigingsmail (gegenereerd uit systeem).

Intermediair inschakelen

Let op! Heeft u inhoudelijke vragen over de tool, bijvoorbeeld over wat je waar moet invullen? Neem dan eerst contact op met een (bedrijfsintern) financieel specialist, zoals een accountant of controller. Voor (technische) vragen over het DigiMV portaal kunt u direct via 070-3406900 of het [contactformulier](#) contact opnemen met het Klant Contact Centrum van het CIBG.

⁴⁵ Artikel 22, eerste lid, Wmg.

7.5 Hoe dient de zorgaanbieder een gecorrigeerde jaarverantwoording in via het DigiMV 3.0.?

Een eenmaal ingediende jaarverantwoording kan de zorgaanbieder niet meer corrigeren of vervangen. De foutieve jaarverantwoording blijft dus staan. Het CIBG mag een eenmaal gepubliceerde jaarverantwoording alleen verwijderen als het een publicatiefout van het CIBG of een schending van de AVG-regels betreft.

Vertoont een gedeponeerde jaarverantwoording grote gebreken? In dat geval is de zorgaanbieder verplicht om onverwijld nadat het ernstig gebrek wordt ontdekt, een mededeling bij het CIBG te deponeren, waarin de zorgaanbieder aangeeft dat de openbare jaarverantwoording dit ernstige gebrek vertoont (een zogenoemde désaveuverklaring).

8. Openbaar Landelijk Register Zorgaanbieders

8.1 Waar is de openbare jaarverantwoording voor eenieder in te zien en te downloaden?

De gehele openbare jaarverantwoording is voor eenieder beschikbaar op de website www.jaaverantwoordingzorg.nl, alsmede in het openbare portaal van het LRZa.

8.2 Wat is het Landelijk Register Zorgaanbieders?

Op grond van artikel 12 Wkkgz houdt de minister van VWS een openbaar register in stand. Met dit openbaar register wordt LRZa bedoeld. De website van het CIBG biedt toegang tot dit openbaar register. In dit register staan naam en adres van alle zorgaanbieders tezamen met andere openbare informatie over de zorgaanbieder.

Het LRZa koppelt informatie aan elkaar uit het handelsregister van de KvK en het AGB-register (Algemeen Gegevens Beheer Zorgverleners) van Vektis. Daarnaast ontsluit het LRZa ook informatie uit het BIG-register, het openbare databestand kwaliteitsgegevens zorg van het Zorginstituut Nederland (hierna: ZINL) en de jaarverantwoording voor zorgaanbieders bedoeld in artikel 40b Wmg. Juist het in samenhang brengen en ontsluiten van de informatie uit deze verschillende bronnen, met name het koppelen van de informatie uit het handelsregister van KVK aan het AGB-register, geeft betrouwbare informatie over zorgaanbieders. De ontwikkeling om deze data publiek te ontsluiten is een essentieel onderdeel om een transparante en moderne publieke verantwoording over collectieve middelen mogelijk te maken. Hierdoor krijgen cliënten, crediteuren en andere zorginstellingen een vollediger beeld van de zorgaanbieders die in Nederland (feitelijk) collectief verzekerde of door VWS gesubsidieerde zorg verlenen.⁴⁶

8.3 Wat doet het CIBG met de openbare jaarverantwoording?

Het CIBG publiceert de jaarverantwoording op de website www.jaarverantwoordingzorg.nl en neemt de jaarverantwoording op in het LRZa. De gedeponeerde jaarverantwoordingen worden aldus voor eenieder openbaar. Ook verstrekt het CIBG aan de NZa de voor de uitoefening van diens taak benodigde gegevens en inlichtingen uit de jaarverantwoording.

⁴⁶ Zie ook het rapport "Inzicht in publiek geld; Uitnodiging tot bezinning op de publieke verantwoording", Algemene Rekenkamer, 7 juli 2016, blz. 29.

De zorgaanbieder is altijd zelf verantwoordelijk voor de tijdigheid, juistheid en volledigheid van de openbare jaarverantwoording. Het CIBG controleert zelf de openbare jaarverantwoording niet op inhoud of juistheid.

9. Toezicht op het niet nakomen van de regels omtrent de openbare jaarverantwoording

9.1 De Nederlandse Zorgautoriteit (NZa)

De NZa is op grond van artikel 16 Wmg, aangewezen als toezichthouder op de openbaarmakingsplicht van artikel 40b Wmg. Dit omvat het toezicht op een tijdige, volledige en juiste openbaarmaking van de jaarverantwoording door zorgaanbieders. De NZa streeft er naar jaarlijks op alle zorgaanbieders die openbaarmakingsplichtig zijn, toezicht te houden. De NZa zal in beginsel vertrouwen op het oordeel van de externe accountant, tenzij andere informatie – zoals signalen of meldingen – aanleiding geven om nader onderzoek te doen.⁴⁷ Daarbij zal de NZa ook risicogestuurd toezicht houden op de financiële bedrijfsvoering van zorgaanbieders. Dit betekent dat de NZa op basis van data-analyse haar toezichtcapaciteit zo effectief en efficiënt mogelijk inzet. Hierbij heeft zij tevens het voornemen om de juistheid van de openbare jaarverantwoording met behulp van andere data te controleren.

Ter handhaving van de regels omtrent de openbare jaarverantwoording beschikt de NZa over de volgende instrumenten:

- de bevoegdheid om een aanwijzing te geven (artikel 76, eerste lid, Wmg);
- de bevoegdheid tot oplegging van een last onder bestuursdwang of dwangsom (artikel 82 Wmg);
- de bevoegdheid om een boete op te leggen (artikel 85, eerste lid, Wmg).

De IGJ ziet toe op de jaarverslaglegging van jeugdhulpaanbieders, gecertificeerde instellingen en Veilig Thuis-organisaties, terwijl de NZa toeziet op het nakomen van de verplichtingen met betrekking tot de openbare jaarverantwoording door zorgaanbieders. Voor combinatie-instellingen hebben de NZa en de IGJ afgesproken dat handhaving in beginsel door de NZa zal plaatsvinden. Leidt de handhaving van de NZa op grond van artikel 40b Wmg – na bezwaar – tot een beroep op de rechter, dan geldt de rechtsbescherming zoals deze voor zorgaanbieders is geregeld. Dat wil zeggen dat beroep in één instantie kan worden ingesteld bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven (hierna: CBB), met dien verstande dat in geval van een besluit als bedoeld in paragraaf 6.4 van de Wmg (bestuurlijke boete) beroep moet worden ingesteld bij de rechtbank Rotterdam en hoger beroep bij het CBB.

⁴⁷ Hoge Raad van 13 oktober 2006, ECLI:NL:HR:2006:AW2080, r.o. 5.4.1.

Voor vragen over de handhaving wordt verwezen naar de website www.nza.nl en de Beleidsregel van de NZa over het handhavingsbeleid betreffende de openbare jaarverantwoording WMG.

9.2 De Inspectie SZW

Het niet (op tijd), juist of volledig deponeren is ook strafbaar als economisch delict.⁴⁸ De Inspectie SZW als bijzondere opsporingsambtenaar kan een proces-verbaal opmaken op basis waarvan het Openbaar Ministerie een geldboete kan opleggen. In dat geval vindt er strafrechtelijke afdoening in plaats van bestuursrechtelijke afdoening plaats.

9.3 Inkoopvoorwaarden zorgverzekeraars, Wlz-uitvoerders en DJI

Zorgverzekeraars, Wlz-uitvoerders en DJI stellen in het algemeen als eis van bekwaamheid dat een zorginstelling voldoet aan de Regeling jaarverantwoording WMG. Een zorgaanbieder kan hiermee aantonen dat zij geschikt is om een onderneming te voeren.⁴⁹ Indien een zorgaanbieder de jaarverantwoording niet (tijdig) openbaar heeft gemaakt dan volgt een gesprek met de zorgaanbieder over de financiële situatie van de zorgaanbieder. De Wlz-uitvoerder kan bijvoorbeeld maatregelen nemen die gelet op alle omstandigheden van het geval noodzakelijk en proportioneel zijn, zoals extra voorwaarden verbinden aan de Wlz-inkoopovereenkomst.

9.4 Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants

De Koninklijke Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (hierna: NBA) heeft als wettelijke taak op grond van artikel 3 van de Wet op het accountantsberoep om de goede beroepsuitoefening door accountants te bevorderen en zorg te dragen voor de eer van de stand van de accountants. Daarmee fungeert de NBA als een externe toezichthouder op de zorgaccountants.

⁴⁸ Artikel 1, onderdeel 2, van de Wet op de economische delicten.

⁴⁹ Zie bijvoorbeeld de inkoop voorwaarden van het ministerie van Justitie en Veiligheid in hun "Handleiding Bekostiging & Verantwoording 2020", Divisie Forensische Zorg en Justitiële Jeugdinrichtingen (ForZo/JJI), Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

9.5 Hoe kan een belanghebbende verzoeken tot handhaven?

Als een zorgaanbieder niet voldoet aan het bepaalde in artikel 40b Wmg en bijhorende Regeling jaarverantwoording WMG (bijvoorbeeld niet (tijdige), onjuiste of onvolledige openbaarmaking of niet onverwijld melden van een ernstig gebrek in de openbare jaarverantwoording) dan kan een belanghebbende dit bij de NZa per post een schriftelijk verzoek tot handhaven indienen. Met dit verzoek vraagt een belanghebbende de NZa formeel om actie te ondernemen.

Het verzoek bevat in ieder geval de volgende gegevens:

- Naam van de belanghebbende;
- De datum;
- Een omschrijving van de vermeende overtreding en door wie de overtreding wordt gepleegd, zoveel mogelijk onderbouwd met bewijsmiddelen;
- Een omschrijving van het directe belang dat bij de overtreding betrokken is;
- Een omschrijving over hetgeen belanghebbende van de NZa verwacht.

De belanghebbende stuurt het verzoek vervolgens ondertekend naar het postadres van de NZa. Een verzoek om handhaving kan de belanghebbende dus niet digitaal indienen.

Voor meer informatie over het verzoek tot handhaven wordt verwezen naar de website: <https://www.nza.nl/over-nza/wat-doet-de-nza/toezicht-door-de-nza/verzoek-om-te-handhaven>.

